

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XXXIX (33)

Štev. (No.) 43

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

30. oktobra 1980

Ob šestdesetletnici koroškega plebiscita

V petek 10. oktobra je poteklo 60 let od nesrečnega plebiscita na Koroškem. Pravimo „nesrečnega“, ker se z njim začela tragika, ki ima naslednje značilnosti: 1. Pregarjanje onih Slovencev na Koroškem, ki so se za časa plebiscita zavzemali za to, da pride tisti del Koroške pod Jugoslavijo. 2. Dosledno zapostavljanje Slovencev v koroškem javnem življenju po plebiscitu. 3. Fizično in moralno preganjanje slovenskih ljudi, ki je doseglo višek za časa Hitlerjeve diktature in druge svetovne vojne. Vse to je bila posledica nesrečnega plebiscita, posledica, ki še danes leži kot mora nad slovenskim delom Koroške.

NEKAJ ZGODOVINSKIH DEJSTEV

Konec oktobra in v začetku novembra 1918 je bilo jasno, da bo staro avstroogrsko cesarstvo propadlo. V začetku novembra so avstrijske stranke na Dunaju razglasile republiko, potem ko je cesar Karel odstopil. Na jugu, na Kranjskem in štajerskem, so že oklicali svoj izstop iz cesarske Avstrije in ustanovili narodno vlado v Ljubljani z namenom, da se s Hrvati in prečanskimi Srbi združijo v novo državo Srbov, Hrvatov in Slovencev (SHS).

Šlo je pa tudi za to, kje bo tekla meja med nastajajočo Jugoslavijo in republiko Avstrijo, oz. komu bo pripadla Koroška. Koroški Nemci so kaj kmalu organizirali svoje brambovske čete, ki naj bi branile „nedeljivo“ Koroško. Prva slovenska vlada v Ljubljani se ni takoj znašla in zlasti je naivno pričakovala, da bo mirovna konferenca sama od sebe priznala južno Koroško Jugoslaviji na podlagi samoodločbe narodov, kot je slovesno razglasilo to načelo ameriški predsednik Wilson.

Toda kmalu je postalo jasno, da po mirni poti južna Koroška ne bo nikoli prišla k Jugoslaviji. Zato so maja 1919 jugoslovanske čete zasedle južni del Koroške. Toda to ni moglo več rešiti slovenske Koroške. Odločilni državniki na mirovni konferenci v Parizu so namreč že sklenili, naj se v sporu, komu naj pripade Koroška, odločijo Korošci sami s plebiscitom. V ta namen so južno Koroško razdelili v dve coni, A in B. Glasovanje naj bi bilo najprej v coni A, ki je v glavnem obsegala Podjuno, kjer je bilo največ Slovencev. Če bi to glasovanje izpadlo v korist države SHS, bi sledil plebiscit v coni B, sicer ta plebiscit odpade.

Ljudsko glasovanje oz. plebiscit v coni A je bil 10. oktobra 1920. Izid je bil naslednji: 15.291 volilcev je glasovalo za Jugoslavijo (41%), 22.025 pa za Avstrijo (49 odstotkov). Slovenci so bili poraženi, Nemci pa so slavili zmago. S tem plebiscitom je bila zapечатena usoda slovenske Koroške, saj so velesile tudi po drugi svetovni vojni potrdile državno mejo na Karavankah.

POSLEDICE PLEBISCITA

Posledice nesrečnega plebiscita smo že omenili. Kljub vsem lepim obljubam pred plebiscitom so Nemci takoj začeli preganjati najbolj vidne Slovence, ki so pred plebiscitom delali za Jugoslavijo. Nekateri so enostavno pregnali v Jugoslavijo, druge so tako šikanirali in jim tudi grozili s smrtjo, da so se sami izselili v Slovenijo. Naj omenimo vsaj nekatere: pisatelj Fr. Ksaver Meško, župnik dr. Janko Arnejc, dr. Gregorij Rožman, prof. Ivan Grafenauer in še stotine drugih, predvsem izobražencev.

Sledil je sistematičen pritisk na vse koroške Slovence, ki sprva ni bil nasilen, je pa bil dosleden. Zaveden Slovenec je težko dobil delo ali službo; na delu so ga pogosto zasmehovali, da je „čuš“; za slovenske občine ni bilo državnih podpor; slovenske ustanove so bile komaj tolerirane. Slovenci na Koroškem so tako postali državljani druge in tretje kategorije.

Istočasno je raslo nemško nacionalistično gibanje, ki je imelo svojega nosilca v „Heimatbundu“. Ta organizacija je v največji meri zastupljala kulturno in politično ozračje med koroškimi Nemci in si jih je skoro v celoti osvojila. Za

Po Marijanskem kongresu

POROČILO IZ MENDOZE

V prvih dneh po marijanskem kongresu so nam misli in čustva še polna presenetljivo lepih in mogočnih vtisov ob dogodkih, ki so se vrstili v kongresnem tednu. Slovenci se jih nismo udeleževali zgolj z osebno prisotnostjo, marveč po svojih skromnih močeh tudi z aktivnim sodelovanjem.

Brez dvoma je imel kongres tako v splošnem kakor tudi v številnih značilnih podrobnostih svoj ogromen uspeh, ki ga je trenutno kar težko preceniti.

Lahko rečemo, da je kongres bil nepričakovano velik dokaz edinstvene vdanosti argentinskega človeka Materi božji. O tem so zatrjevali in še zatrjujejo premnogi udeleženci. V vseh kongresnih dneh si čutil ne samo na kongresnih zbirališčih, na stadionu, v amfiteatru, ob oltarju pri Kondorju, v procesiji, v posameznih cerkvah, ampak tudi po cestah neko praznično, slovesno razpoloženje. Tu pa tam ga je označevala posebna „kongresna“ razigrana živahnost mladine. Kot posebno značilnost naj poudarimo, da je prav mladina za svoje stanovsko zborovanje v petek zvečer sama napolnila stadion v prostoru za 45.000 oseb! In potem k vsemu še tista izredna umirjenost desetisočglave množice pri prihajanju na stadion in ob odhajanju, ki je človek vse to primerjal z gnečo in prerivanjem ob športnih prireditvah.

Za našo združeno skupnost je pomembno, da ugotovimo na tem mestu tudi naše slovensko aktivno sodelovanje pri kongresnih prireditvah.

Tako je g. nadškof naprosil naš pevski zbor, da je za oddajo kongresne himne po Radió Nacional snel petje. In za papeževga legata kardinala Pavla Bertolija pa je pravtako naš zbor pripravil dobrodošlico v dominikanski cerkvi, kjer so mu ob stopu naši pevci zapeli himno „Tu es Petrus“, ki jo je za 25. škofovsko obletnico dr. Rožmana zložil rav. Marko Bajuk. Po končanih cerkvenih pozdravnih obredih so pevci odpeli kongresno himno in za odhod še našo Hladnikovo „Marija, skoz življenje“ v latinskem prevodu.

Slovenska skupina se je tudi udeležila emigrantske maše, ki jo je v frančiškanski baziliki daroval msgr. Rómulo García, predstavnik škofijske komisije za migracijo in turizem ob navzočnosti škofa iz La Paza v Boliviji msgr. Esquivela. Med navzočimi narodnimi duhovnimi predstavniki je bil tudi naš delegat msgr. Anton Orehar. Prisostvovali smo cerkveni slovesnosti z našo zastavo in nekaterimi narodnimi nošami ter za darovanje tudi zapeli „Mogočno se dvigni“.

Osrednje kongresne prireditve v petek popoldne po skupni procesiji in pri veličastni koncelebrirani maši ob oltar-

ju pri Kondorju smo se seveda udeležili v lepem številu ob podobi naše Marije Pomagaj, ki je svoje mesto imela tudi na razstavi Marijinih slik.

Nekateri mendoški rojaki so tudi zelo aktivno sodelovali v vseh tehničnih kongresnih pripravah in z vsem priznanjem moramo omeniti nekaj naših mladih sodelavcev, ki so se pridružili tisočglavi legiji „Marijinih prostovoljcev“ ter vse dneve kongresa nadvse požrtvovalno vršili po mestu in na zborovaliških rediteljsko in sanitetno službo.

Zdi se nam potrebno, da vsa ta dejstva poudarimo ob spominu na besede škofa Rožmana med obiskom v Mendozi, ko je dejal: „Svetu pokažite lik vernega, poštenega in delavnega Slovence. Pa vas bo svet sodil o slovenskem narodu!“

Med našimi rojaki iz drugih krajev je bilo seveda največ iz Velikega Buenos Airesa. Nekaj jih je prišlo iz sosednje sanluiske province. Nekateri so prišli z zasebnimi vozili, glavnina pa je potovala v posebnem ovtobusu pod vodstvom msgr. Oreharja.

Naše romarje so z vso dobro voljo in gostoljubnostjo vzele pod svoj domači krov in v oskrbo mendoške družine in posamezniki. Škoda le, ko nam ni bila dana priložnost, da bi se z vsemi romarji srečali enkrat ob marijanski misli tudi skupno v našem Slov. domu.

Ob sklepu kongresa smo se pa v nedeljo zvečer zbrali k poslovljni slovenski maši, pri kateri so somaševali msgr. Orehar gg. Cukjati ter Horn. Izredno pomembno so bile med mašo besede msgr. Oreharja, ki je svoje misli navezal na molitev sv. rožnega venca.

Med mašo so navzoči sodelovali v petju menjae s pevskim zborom. Za konec smo vsi v iskrenem doživetju zaprosili našo Mater „Marija, pomagaj nam sleherni čas“; nato pa po poslovljni in zahvalni besedi g. Horna še prisluhnili poslovljni zborovi pesmi „Zbogom! — dan's Marija pravi“. Marsikatero oko se je orosilo ob pogledu na brezjansko podobo na oltarju in ob Njeni obljudi „Za vas bom prosila, oj, zbogom preljudi...“

Izpred Slovenskega doma so se nato rojaki ob prisrčnem slovesu odpeljali proti Buenos Airesu. Očividci pripovedujejo, kako so strnjene vrste mendoških domačinov kilometre daleč iz mesta stale ob glavni odhodni cesti v pozne nočne ure in s solzami v očeh pozdravljale v nepretrganih kolonah avtobusov odhajajoče romarje, ki so pravtako ganjeni odzdravljali s klici Mariji.

Je pa kongres potrkal tudi na naša srca in na vest ter nam zbudil prepričanje, da nas zdaj po kongresnih dneh čakajo odgovorne in velike naloge... Bb.

člen državne pogodbe o zaščiti narodnih manjšin, dejansko bila tako vezana, da so zastopniki slovenske narodne manjšine odklonili njen „Zakon o narodnih skupnostih“ in uredbe iz leta 1977.

NE SEJATI SOVRAŠTVA

Več kot šest ur trajajoče proslave 60-letnice koroškega plebiscita na celovškem Novem trgu sta se udeležila tudi avstrijski ministrski predsednik Kreisky ter predsednik avstrijske republike Kirchschräger. Navzočih je bilo 80.000 oseb.

Kreisky je med drugim opozoril prisotne, da „današnje proslave ne bi bilo, če se ne bi pred 60 leti tudi veliko Slovencev odločilo za to, da ostanejo v Avstriji.“ Zato se je treba zavedati, kakšne obveznosti ima avstrijska država do koroških Slovencev.

Kirchschräger je povabil sprejel šele potem, ko je bil s seznama govornikov črtan bivši nacist Prugger. Nadomestil ga je dekan Adam Gartner, ki je oba koroška naroda pozval k spravi. Kirchschräger, ki je na zadnjih predsedniških volitvah zaradi svojega Slovencev naklonjenega stališča prejel precej manj glasov na Koroškem kot v drugih avstrijskih deželah je dejal, da se bo vedno

Dr. Tine Debeljak

NEKAJ POGLEDOV Z NAŠE PERSPEKTIVE NA JOSIPA BROŽA - TITA

SOVJETSKI PRITISK NA ZAVEZNIKE: POGAJANJE MOSKVE Z BERLINOM

Malo se poudarja v tem prelomnem letu 1943 sovjetska pripravljenost na separatni mir med Stalinom in Hitlerjem in kako so se prav tega bali zahodni zavezniki. Že omenjeno pogajanje marca 1943. leta, ko so se v Zagrebu z nemškimi generali pogajali v Titovem imenu Djilas, Popović in Velebit o medsebojni pomoči proti izkrcavanju AA na Balkanu, je bilo inspirirano od Stalina, kajti: prvi, ki je to pogajanje razkril pred javnostjo, je bil Hagen v svoji knjigi, ki sem jo že omenil. V nemškem izvirniku omenja tudi, da so Nemci istočasno zajeli na Ogrskem tudi Stalinovega kurirja, ki je bil z istim navodilom poslan k Titu, kar jim je veljalo za potrdilo iskrenosti Titovega podjetja. Končalo se je s Hitlerjevo odločbo, da se z uporniki ne bo pogajal. Toda od drugod vemo, da so se v tem času od marca 1943 do Teheranske konference vsaj trikrat sestali odposlanci Stalina z nemškimi posredniki preko Himmlerja prav do Hitlerja in je bil Hitler premirju — naklonjen. Začela pa je tudi ta pogajanja — Moskva. Da bomo prav razumeli ta pogajanja, naj navedemo to osnovno razliko v pojmovanju separatnega mira. Zahodna zaveznika sta januarja 1943 sklenila, da je mogoča samo „brezpogojna vdaja“ Hitlerja in zaveznikov, kar se je že maščevalo pri Italiji in kar nekateri vojaški zgodovinarji štejejo za največjo strateško napako v II. svetovni vojni. Stalin pa je decembra 1943 izjavil: „Ne uničujemo Nemce, ker so nemškega pokolenja, temveč ker so hoteli zaslužiti našo domovino... Toda hitlerjanci so prišli in bodo odšli,

nemško ljudstvo in njih država pa bo sta ostala...“ (Dallin: Rusia y la Europa de postguerra, 1945, 23). Bistvena razlika je v tem: demokratična AA zaveznika sta postavila zahtevo kot totalitarista (v tem smislu je treba popraviti tekst v prejšnji številki) Stalin pa je bil pripravljen ločiti nacizem in nemško ljudstvo in državo, čeprav se je tudi on pridružil izjavi v Casablanci.

Vsa ta pogajanja natančno opisuje nemški štabni oficir dr. Peter Kleist, ki je bil kot „Himmlerjev osebni poslanik“ poslan večkrat kot posredovalec v Moskvo. Pogajanja so šla po nekem trgovcu Clausu preko sovjetskega poslanstva v Helsinkih (poslanica Kollantay!) in Stockholma. Do tretjega sestanka bi naj prišlo na sovjetskem poslanstvu v Sofiji s poslanikom Dekanosom (z vednostjo vseh odločujočih v tajni nemški diplomaciji od Kaltenbrunnerja, Canarisa do Himmlerja pa tudi z vednostjo Hitlerja... (4. 9. 1943) in se je pretrgalo šele s Teheransko konferenco — od strani Sovjetov. AA zavezniki so gotovo kaj slutili o teh pogajanjih, saj jim je Stalin grozil z njimi in so te grožnje —, ki naj pospešijo drugo fronto — predstavljale za AA velik strah in — pripravljenost na vse, da do tega ne pride.

Ameriški vojaški in politični komentator H. Baldwin (Los grandes errores de la guerra, 1953, 12) poudarja, da je bil strah pred sovjetsko-nemškim sklepanjem separatnega mira tako velik, da je „prevladoval nad slednjo drugo vojaško strateško opreznostjo“. „Lahko pa je tudi,“ kot pravi Kleist (302), „da so sovjeti sami začeli s posveti, da bi z njimi vzbudili v AA zaveznikih vznemirjenost in jih tako prisilili, da odpro čimprej drugo fronto.“

JULIJSKA KRAJINA – FURLANIJA

SPORAZUM O UPRAVI V GORICI

Pri upravnih volitvah, ki so bile junija, se je na Goriškem Slovenska skupnost ojačila. Zato je bilo jasno, da bodo morale večinske stranke računati s slovensko stranko pri sestavi goriškega pokrajinskega in občinskega upravnega odbora. Pogajanja za sestavo upravnih odborov so se začela takoj po volitvah, pa so kmalu obstala na mrtvi točki. V goriški občini so krščanski demokrate dobili večino (18 svetovalcev), pa so se pogajanja zatikala zaradi zahtev o razdelitvi sedežev socialistov (3) in socialdemokratov (5); Slovenska skupnost ima 2 svetovalca, italijanska republikanska stranka pa 1. Te stran-

ke so končno sklenile sporazum o sestavi občinskega upravnega odbora, ki ima 8 mest. Zanimivo je, da socialistična in socialdemokratska stranka nista v občinah s komunistično relativno večino postavljali posebnih zahtev in sta pristali brez odlašanja na dane pogoje KPI.

Pogajanja v Gorici so se nadaljevala vse poletje, da bi končno le rešili zapleteni politični položaj. V začetku oktobra je bil sporazum sklenjen. Socialisti so za sodelovanje dobili podžupana v občinskem odboru in predsedniško mesto v pokrajinskem svetu. Slovenska skupnost je pri pogajanjih sodelovala od začetka, čeprav je bilo nekaj „neuradnih namigavanj“ s strani socialističnih strank, da bi se odpovedali predsedniškemu mestu v pokrajinskem svetu, če bi izrinili Slovensko skupnost iz izvršnih odborov. Toda glasovi slovenskih volilcev so bili močan argument in tako je Slovenska skupnost z medstrankarskim sporazumom prisotna tako v goriškem pokrajinskem kot občinskem upravnem odboru. Po sporazumu med petimi strankami so takole razdelili mesta v upravnem odboru: Krščanska demokracija župana (tri odbornike), socialisti enega, ki je tudi podžupan, socialdemokrati, Ssk in italijanski republikanci pa tudi po enega. Za župana je bil izvoljen dr. Antonio Scarano, član Ssk, dr. Damjan Paulin pa ima v odboru resor za mestno policijo in trgovino.

Novoizvoljeni župan dr. Scarano je nato nakazal nekaj smernic o programu novega izvršnega odbora; izdelan program je odbor predložil občinskemu svetu na naslednji seji. Pri daljši debati sta seveda tako levaica kot desnica ugovarjali smernicam, češ da ne odgovarjajo potrebam Gorice in da ne dajejo zadostnih poroštev za razvoj mesta. Program sporazuma med petimi strankami je prebral načelnik svetovalske skupine (Nad. na 2. str.)

SPREMEMBE V SOVJETSKEM VODSTVU

Zopet so se nekoliko tresli temelji moskovskega vrha, in kot posledica teh potresov je odpadel eden izmed članov najvišjega vodstva. Na zasedanju vrhovnega sveta je podal ostavko sovjetski ministrski predsednik Aleksej Kosigin in navedel kot vzrok za ta korak zrahljano zdravje.

To je pač že običajni postopek v sovjetskem življenju, kjer so čistke po Stalinski smrti sicer mile, a se pojavljajo vsakič, ko kaj ne teče po pravem tiru v notranji politiki, ali pa ko ena izmed vplivnih skupin prevlada nad drugo.

Te čistke se včasih pojavijo nepričakovano, včasih pa jih napovedujejo določena znamenja. To pot je bil ta zadnji primer. Že samo zasedanje vrhovnega Sovjeta vedno predstavlja možnost večjih ali manjših sprememb. V tej zadevi je zadnje dni prišlo v svet mnogo poročil o težkem gospodarskem položaju v Sovjetski zvezi, o negativnih poročilih glede poljedelskih neuspehov v zadnjih letih, kjer so pridelki na področju raznih žit padli vsaj za 23 odstotkov.

Ti neuspehi in razne druge malenkosti naj bi bili vzrok Kosiginovemu padcu. In to je razvidno tudi iz imenovanja njegovega naslednika, ki je prav strokovnjak v gospodarskih vprašanjih. Istočasno namreč, ko se je razvedlo o odhodu dotodanjega, je bilo objavljeno tudi že ime novega ministrskega predsednika. Kosiginu je nasledil Nikolaj Tjionov. Je iste generaci-

je kot Kosigin, saj je komaj leto mlajši (Kosigin 76, Tjionov 75). Lansko leto je bil imenovan član sovjetskega politbiroja, prej pa se je sploh aktivno udeleževal na gospodarskem polju in bil vedno v prvih vrstah stranke in vlade.

Ob svojem nastopu je Tjionov izjavil, da bo skrbel zlasti za uspeh na gospodarskem področju, kajti „moramo izboljšati življenjske pogoje delovnega ljudstva“. Čudna izjava za človeka, ki mora biti pač prepričan, da v Sovjetski zvezi vladajo najboljši pogoji za delovnega človeka. Kajti če kdo tam trdi obratno, potem kaj hitro pride v zavetišče za umobolne. A dejstvo je, in sedanje spremembe o tem jasno pričajo, da ima sovjetsko vodstvo hude težave na notranjem gospodarskem in socialnem polju.

Sedanje spremembe tudi kažejo, da se vedno bolj utrjuje na oblasti skupina glavnega tajnika sovjetske KP Brežnjeva. Ta, skupno z ideologom Suslovom, Jefom organizacijskega biržaja Kirilenkom in sedanjim predsednikom vlade Tjionovom, tvorijo skupino in so dejanski gospodarji Sovjetske zveze.

Ameriški talci in volilna kampanja

Nahajamo se praktično pred ameriški volitvami. In številna vprašanja se porajajo v ameriški javnosti, ki se mora odločiti ali naj še ponovno prenaša poznanega in sedaj neljubega Car-

MEDNARODNI TEDEN

KUBANSKA VLADA je spustila na svobodo in poslala v Miami 33 ameriških državljanov. Bili so svoj čas aretirani in obsojeni zaradi raznih prekrškov, tako ugrabitev letal kot tihotapstva in prodaje drog. Trije se sploh niso hoteli vrniti v ZDA, medtem ko je ameriška policija aretirala pet ostalih, takoj ko so stopili iz letala.

KARDINAL WYSYNSKI vodja poljske Cerkve, je prišel v Rim. Po mnenju opazovalcev bo papeža Janeza Pavla II. podrobno poučil o zadnji poljski krizi ter o sedanjem položaju. Ni izključno tudi, da bo tekkel pogovor o možnem nasledstvu Wyšinškega na vodstvu poljskih katoličanov, kajti sedanji primas je izpolnil že 79 let.

POLJSKI DELAVCI ponovno ropotajo. Sedaj je vodja svobodnih sindikatov, Lech Walesa, zaprosil za avdijenco pri ministrskemu predsedniku Józefu Piłkowskemu. Od izida tega sestanka je odvisno bodoče nastopanje sindikatov, ki so pripravljeni sprožiti nov val stavk, ako njihove zahteve ne bi bile ugodene.

terja, ali naj se odloči za neznanega in tudi neljubega Reagana. Očividno nekaj ni prav, nekaj slabo deluje v Ameriki, če je izvolitev bodočega predsednika odvisna od pozitivne ali negativne odločitve duhovno-političnega vodje male in fanatične arabske države.

Razni politični opazovalci in analisti ugotavljajo, da ima Reagan več možnosti kot Carter za zmago. Vendar volilna sreča se lahko obrne kakor hitro bi Homeini ukazal postaviti na svobodo ameriške talce, ki jih imajo že leto dni zaprte iranski muslimani.

Okoli te točke — osvoboditev talcev — je teklo celotno ugičanje ameriških in tudi svetovnih krogov pretekli teden. Problem je celo zatemnil vedno hujše divjanje vojne med Iranom ter Irakom, v kateri je prišlo tudi do spopada med bojnimi ladjami v Perzijskem zalivu.

Homeini, in sploh iranska vlada, je po stari navadi zavlačeval vso stvar. Najprej obljuba, potem stavev pogovora. Ponovna objava, nakar je debata v iranskem parlamentu ohladila vso stvar.

Volilne ankete v ZDA so medtem skale in se nagibale sedaj na eno, sedaj na drugo stran. Sukale so jih govorice in novice, sukala jih je televizijska debata med obema kandidatom. A v zadnji instanci so odvisle od Homeinijevega ukaza svobode talcev.

V torek 4. novembra se bo odločila usoda vodstva Združenih ameriških držav za nadaljnja štiri leta. Humoristi trdijo, da imajo Amerikanci petnajst razlogov, da ne volijo Carterja, pa nobenega, da bi volili Reagana. Svet ne more prisostvuje čudni volilni ameriški komediji, kjer se predstavlja čudna igra najmočnejše demokratične države.

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Preteklo sredo 22. oktobra je bilo v Argentini splošno popisovanje. Deset let je že preteklo, kar je bilo izvedeno zadnje, pod vlado generala Onganija. Tedaj so popisovanje sicer izvedli, a ga niso potem v celoti prevedli v številke, temveč so po študiju nekaterih, in po matematičnih formulah ekstrapolacije določili, kolikšno je argentinsko prebivalstvo in druge podatke.

To pot so popisovanje izvedli na posebnih polah ter jih takoj analizirali potom elektronskih strojev. Komaj dan za tem je že bilo določeno število prebivalstva v prestolnici, za tem v Velikem Buenos Airesu in tudi v glavnih provincah. Končno število za vso državo še ni znano, a bo tudi ta podatek kmalu na razpolago.

Po prvih določenih podatkih je razvidno, da je prebivalstvo prestolnice nekoliko padlo. Temu je kaj močno vzrok izselitve prebivalcev zasilnih naselbin, tkim. „villas miserias“, ki so po večini prešli na področje Velikega Buenos Airesa, ali pa še dalje. Vendar to ne predstavlja pozitivnega koraka k večkrat omenjeni in zelo zaželeni decentralizaciji, kajti pas mest in naselbin okoli prestolnice, ki dobi skupno ime „Vélili Buenos Aires“, je v tem obdobju narasel za 25 odstotkov.

Prestolnica ima sedaj 2.908.000 prebivalcev, Vél. Buenos Aires pa 6.769.200. Torej skupno nad devet milijonov in pol prebivalcev, kar postavlja Buenos Aires med največja mesta na svetu. In prav v tem je ena bolečih točk Argentine: dobra tretjina prebivalstva je zgoščena na majhni točki, ki sega od buenosaireskega pristanišča v polkrogu kakih trideset kilometrov naokoli.

Ta problem se še bolj jasno vidi, če pomislimo, da ima Argentina tkim. prazne meje. Ni obmejnih naselbin, ki bi služile kot jez ali kontrola za priseljenke tokove. Iz sosednjih držav namreč se vedno bolj pogosto razlivajo v obmejne predele skupine, ki iščejo nekoliko boljših pogojev za svoje življenje. Argentina je kljub težkemu gospodarskemu in socialnemu položaju, oaza v sklopu revščine Južne Amerike. Del bolivijskega prebivalstva, kakor čilskega na jugu, ali brazilskega na severovzhodu teži proti Argentini. V obmejnih naselbinah province Misiones se večkrat sliši govoriti portugalsko, kakor pa špansko, in nastal je že nov žargon, tkim. „portuñol“ (portugués-español). Ta pojav močno skrbi argentinske oblasti, tako z nacionalnega vidika, kot z gospodarskega in socialnega, kajti čeprav Argentina potrebuje prebivalstva, je ta priseljevalni tok po večini popolnoma neizobražen, sploh nešolan, težko pripraven za zaposlenost ali delo.

Tudi podrobno poznanje podatkov tega dela argentinskega prebivalstva in njegova vpliv na prebivalško radiografijo, bo važen za nadaljnje načrtovanje politik, ki jih Argentina potrebuje za svoj razmah.

A še bolj potrebuje jasnosti načrtov in zavesti, kaj sploh hočemo. K temu naj bi težil tudi politični dialog, ki se je pričel sredi tekočega leta in ki se še vedno nadaljuje. Prav ta torek, 28. oktobra, so imeli sprejem pri notranjem ministru, generalu Harguindeguyju, zastopniki sindikalistov. Že dolgo časa je tekla polemika ali bodo sindikalisti sploh povabljeni na razgovor ali ne. Vlada je vedno trdila, da pri razgovorih ne bo izključen nihče, razen zavrzencev in korumpirancev. Tako je končno res prišlo povabilo tudi sindikalistom.

Tu pa je nastala nova in huda polemika. Sindikalisti so večinoma peronistične usmerjenosti. Peronistična stranka pa je ostro zavrnila dialog in ga nenehno kritizirala. Sedaj pa ena izmed njenih temeljnih vej (sindikalna) lepo mirno sede za mizo s predstavniki vlade.

Podpredsednik justicializma, Deolindo Bittel, je sindikalno odločitev označil kot „težak strankarski prekršek“. Medtem pa je mogočni kovinski sindikat, ki je eden temeljev peronističnega sindikalizma, a večkrat že stopil na samostojno pot preko mnenja strankinega vodstva, poslal svoj blagoslov zastopnikom, ki so šli na razgovor z notranjim ministrom.

Ta dogodek predstavlja prvi resen spopad v peronizmu po Peronovi smrti. In je toliko bolj važen, ker zadnje čase ni bilo s čim meriti, ne peronistične sile, ne njenega notranjega razmerja. O sili peronizma krožijo razna mnenja. Dejstvo je, da večina opazovalcev smatra, da bi peronisti, na svobodnih volitvah, znova zmagali... če bi nastopili enotno. In v sklopu tega „če“, zadobiva „sindikalni upor“, kakor bi ga lahko označili, posebno važnost.

Edino kar bi ob tem omenili je dejstvo, da se Peronova vdova še ni izrekla o zadevi. In se verjetno tudi ne bo. Čeprav je jasno, da ona ni zmožna samostojno voditi stranke, temveč potrebuje svetovalcev, je vendar res, da njena beseda še vedno mnogo zaleže. A če pomislimo, da so se sindikalisti tudi Peronu in njegovim odločitvam svoj čas upirali, bomo imeli precej točno sliko nereda, ki lahko zavladajo znotraj peronizma.

Na tej podlagi bo verjetno začrtana politična strategija vlade do peronizma. Vlada potrebuje, za nadaljnjo gradnjo političnega izhoda, popolno zaslonbo vojske in vsaj delno privolitve Cerkve. Potrebuje pa tudi blagoslova sindikalizma, in če je ta sindikalizem peronistični, še bolj. To je sicer staro Peronovo mnenje, ki pa tudi ni njegov izum, pač pa kopija iz drugih ustrojev. Vendar ima še vedno svojo veljavnost. Razvidno je iz tega, da vsaka vlada in vsaka politična skupina išče prijaznosti Cerkve in sindikatov. Vlada sama pa je danes vojaška in enotnost vojske v zaslonbi vlade je, zaenkrat, še zelo monolitna.

La familia y su misión

Recientemente finalizó en Roma la deliberación del Sínodo Universal de Obispos. De su mensaje final extraemos algunos breves párrafos.

El matrimonio es un don divino y la familia la primera célula de la Iglesia. Este plan nos muestra por qué la Iglesia cree y enseña que la alianza de amor y reciprocidad entre dos personas unidas por el Sacramento Matrimonial debe ser a la vez permanente e indisoluble.

La transmisión de la vida es inseparable de la unión conyugal; el acto conyugal debe ser plenamente humano, total, exclusivo y abierto a la nueva vida.

Las familias se ven obligadas, y a esto nos oponemos con toda vehemencia, a emplear medios tan inmorales como los anticonceptivos, y lo que es peor, la esterilización, el aborto y la eutanasia para la solución de los problemas sociales, económicos y demográficos.

FURLANIJA—JULIJSKA KRAJINA

(Nad. s 1. str.)

ne DC Tuzzi. V imenu svetovalske skupine Ssk je spregovoril prof. Andrej Bratuž, najprej se je v slovensčini zahvalil volilcem za zaupanje (kar je seveda povzročilo veliko negodovanje pri desnici in delu prisotnega občinstva), nato pa je obrazložil razloge za sodelovanje Ssk v novi večini.

Med istimi strankami je prišlo do sporazuma tudi pri sestavi pokrajinskega upravnega odbora. Razlika je le v tem, da bo goriška mestna uprava trajala do leta 1985, pokrajinski pa poteče mandat že spomladi 1983. Za predsednika pokrajine je bil izvoljen socialist prof. Silvio Cumpeta, demokristja-

ni imajo podpredsednika in še dve mesti, po enega pa Ssk, socialdemokrati in republikanci. Predstavnica Ssk Marija Ferletič ima v odboru resor za šolstvo, kulturo in šport, ki je, ta resor že imela v predzadnji mandatni dobi. Ferletičeva je ob izvolitvi zavrnila obtožbe komunističnih svetovalcev na račun sedanjega izbire Ssk in podčrtala pomen sedanjega demokratičnega večine.

V Krmini pa so 2. oktobra tudi postavili novo občinsko upravo. Za župana je bil izvoljen socialist Fausto Nurnin, socialisti imajo še enega odbornika, demokristjani pa tri. Za nadomestna odbornika pa sta bila izvoljena socialist Panzera in Franc Kenda. Ta je bil izvoljen na listi DC, pa je na seji v krajšem govoru v obeh jezikih povedal, da je član Slovenske skupnosti in da jo v odboru tudi predstavlja.

Iz najnovejše knjige Milovana Djilas

(7)

di v privatnem razgovoru precej nedostopen.

Zmeraj se je trudil istovetiti sebe z zgodovino. Zbiral in hranil je tudi nepomembne stvari in dal obenem graditi spomenike zanj in ustanovljati njegove muzeje. Povsod naj ostanejo sledovi za njim. Na dvorišču svoje bograjske vile v Uziški ulici 15 je dal postaviti bronasti kip njegovega konja.

Kadar se je znašel pred „nevarnostmi“ ali kar je on smatral za to, je postal divji, nevaren in začel nepopolnijo pretravati. Zvižčnosti ga je naučila šele politika. Ni bil veren in ni priznaval Boga; ni pa hotel nikdar napisati kake smrtno obsodbe, čeprav mu je to pripadalo, a je raje prepustil drugim ta posel.

Tito je imel štiri žene. S prvo in zadnjo je bil uradno poročen, z drugimi dvema je živel v nezakonski skupnosti.

Pelagejo Belousovo je spoznal v Sibiriji, v ruskem ujetništvu kot podčastnik avstrijsko-ogrsko vojske leta 1917 ali 1918. Takrat je bila stara 16 let, dvajset let mlajša od njega. Imela sta tri otroke, a preživel je samo sin Žarko. Ko je bil Tito 1928 aretiran, je partija ženo poslala skupaj z Žarkom nazaj v Rusijo. Leta 1935 je šel Tito v Moskvo in našel svojo ženo poročeno z drugim. V svojem moškem ponosu se je čutil zaradi tega močno prizadeto. Čistka je pobrala tudi Pelagejo. Iz koncentracijskega taborišča se je vrnila šele po Stalinski smrti.

kraljeva družina nositi take stroške iz lastnega žepa, je Tito na svojih pogostih obiskih sirotišč in otroških zavetišč nosil v dar denar iz državne blagajne. Prejemnikom je bilo mnogokrat nerodno, da so dobili samo oni denar, ker jih je pač Tito slučajno obiskal, drugi pa ne.

Dolgo je trajalo, preden je Tito domel, da s posnemanjem kraljevskih navad izgublja ugled. Če Titov stil in navade niso kraljevsko učinkovale, je bilo temu vzrok njegovo poreklo in po manjkljiva vzgoja. Sicer pa mu krona ni bila potrebna: Bil je neomejen vladar, deležen časti in državne oblasti, o kakršni celo današnji kralji lahko samo sanjajo.

TITO V PRIVATNEM ŽIVLJENJU

Po svojem značaju je bil Tito v vsakem oziru strasten človek, tako v osebnih željah in najmanjših pozešnjih kot pri jedi in pijači, v ljubezni in sovraštvu, v kritičnih položajih in važnih odločitvah. To je prišlo med drugim do izraza v odnosih (celo v telegramih) z Moskvo in s Kominternom. V tem se niso zrcalila samo različna mnenja, temveč tudi Titova strastna osebnost.

Imel je smisel za humor, ni pa bil posebno domisel. Sicer dober tovariš, ni bil z nikomer zelo zaupen, pač pa tu-

Jože Vombegar

Kot smo že omenili v prejšnji številki, je v ponedeljek 20. t. m. umrl slovenski pisatelj Jože Vombegar v 79. letu življenja.

Rodil se je 16. febr. 1902 v Pšenični Polici, ki spada v faro in občino Cerkle pri Kranju. Njegov oče je bil posestnik

in čevliar, mati pa se je pisala Cankar, in je bila — po družinski tradiciji — celo sorodnica pisatelja Cankarja (če ne morda celo Murra?). Po ljudski šoli v domači fari je odšel v Kamnik, da se v mestnih šolah pripravi za gimnazijo. Srednjo šolo je vsa leta obiskoval v št. Vidu, kjer je maturiral l. 1923. Po maturi je vstopil na pravno fakulteto v Ljubljani. Tam se je vidno uveljavil v akademskem življenju. Pripadal je akademskemu društvu Borba, bil predsednik Dijaške menze, zastopal katoliške akademike v medstrankarskih organizacijah in bil celo predsednik Akademске zveze, centralne organizacij katoliških vseučilišnikov. Moral pa se je sam vdrževati. Zato je sprejel službo prefekta v Dijaškem domu v Ptaju, kjer je bil eno leto in pol, se povrnil v Ljubljano in se preživil z inštrukcijami, s prevodi iz drugih jezikov za dnevnik pod različnimi psevdonimi. Bil je že znan pisatelj, ko je vstopil kot programski referent radijske postaje v Ljubljani, kjer je bil dve leti. Več let je bil korektor pri Slovenskem domu in pozneje pri Slovenscu. Od tam je prišel kot tiskovni referent na ljubljanski magistrat. S tem je po-

stal poklicni časnikar in član časnikarskega društva. Več časa je bil v tajništvu župana dr. Adlesiča ter njegov osebn. tiskovni zaupnik. Med vojno je oddajal domovnice za preseljence ter marsikomu s tem olajšal bivanje v Ljubljani. Vstopil je tudi v domobranstvo in bil zaposlen „na bloku“. Ob koncu vojske se je umaknil na Koroško, dočim mu je družina ostala doma. Po begunskih letih v Italiji se je preselil v Buenos Airesu zaposlen najprej kot delavec, pozneje pa kot uradnik na področju državnih železnic. V tem času mu je po desetih letih prišla družina iz domovine. Sin Jure je arhitekt in poročen z lic. Meto roj. Debeljak, hči lic. Tinka, por. z Marijanom Šušteršičem pa je ravnateljica za bolničarke. L. 1968 se je upokojil.

Pri kulturno-prosvetnem delu med slovensko skupnostjo je bil do zadnjega delaven kot pisatelj, zlasti dramatski pisatelj, kot pevec, igravec itd. O tem bomo pisali v naslednji številki.

Šele pred dobrim mesecem je prvič začutil bolezen, ki pa je morala biti že dolgo časa skrita v njegovem telesu. Komaj par tednov je bil v bolnišnici, ko so ga odpustili. Umrl je na domu svojega sina v Haadu, kamor so se hodili poslavljati od njega številni prijatelji. Poleg vencev domačih družin, in drugih sta poklonili vence tudi pevsko društvo Gallus in Slov. kulturna akcija. Pevec, med katerimi je prepeval več kot trideset let so mu pod vodstvom dr. Savellija zapeli ob krsti v slovo nekaj lepih slovenskih pesmi. V torek je bil pogreb. Sv. mašo ob krsti je opravil msgr. A. Orehar, tudi z lepim nagovorom, svoje zadnje počivališče pa je dobil na pokopališču v „3 de febrero“. Od njega, kot ustanovnega člana in odbornika SKA se je poslovil z lepimi besedami Ljovje Rezelj.

Svojemu sotrudniku tudi Svobodna Slovenija želi večni mir in pokoj.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Za jesensko setev bi v Sloveniji potrebovali najmanj 50.000 ton umetnih gnojil. Toda proizvajalci iz Rus in Kutine jih obljublajo komaj — 9.000 ton. In zaradi pomanjkanja vreč še te obljubljene tone niso zajamčene. V Rušah so zaradi potreb po devizah podvojili produkcijo a tudi izvoz, slovenskim porabnikom pa bi do konca leta mogli iz Ruš poslati še kakih 8.000 ton. Strokovnjaki vidijo rešitev v uvozu. Toda ali bodo administrativni mlini pravočasno odobrili uvoz, so se sredi septembra spraševali slovenski kmetovalci.

LJUBLJANA — Slovenski oktet, ki ga sestavljajo sedaj Danilo Čadež, Igor Zierfeld, Peter Ambrož, Jože Banič, Peter Bđjanič, Tomaž Tozon, Marjan Stefančič in Peter Čare, je pod umetniškim vodstvom Antona Nanuta avgusta in septembra gostoval po raznih krajih Slovenije, pa v Istri in Krapini na Hrvaškem. V Ljubljani je v Križankah pel samo slovenske pesmi Prelovca, Mirka, Foersterja, Jenka, Srebotnjaka, Bučarja, Gobca, Kernjaka, Simonittija in Tomca.

KRANJ — Lovski družine na Gorenjskem so ugotovili, da je v loviščih vedno manj zajcev, jerebice, da trda prede gamsom zaradi širjenja garij, da pa se neverjetno množijo srne in divji prašiči. Med perjadjo je malo velikih petelinov, ker so zelo občutljivi za hrup in pa ruševcev, ki so sicer bolj trdoživi.

GROSUPLJE — Grosupeljska tovarna „Motvoz in platno“ je 27. septembra proslavljala 60-letnico obstoja. Predsed-

nik zveze sindikatov Miran Potrč je delavcem govoril o potrebi stabilizacije in o gospodarskih težavah sedanjih dni in jih opozarjal na potrebo o odgovornem delu in smotrni uporabi sredstev ter o delegatskem in samoupravljalnem delu, nič pa o plačah.

UMRLI SO od 22. 9. do 28. 9. 1980:

LJUBLJANA — Štefanija Soler, up. učit.; Franc Radič, rekviziter Drame; Anica Tratar r. Pavlič; Jaka Krek, glavni rep. tržni inšp.; Marija Čič r. Lampič, 92; Rudolf Persič, u.; Ana Perme r. Čamernik, 86; Adolf Lunaček, up., 81; Ivanka Dolinar-Borštnar; Marija Vidic r. Sever; Ignac Sterlekar, up.; Jože Arh; Marija Lepen r. Lončar.

RAZNI KRAJI — Mili Drašler, up., Borovnica; Tončka Zupančič, 83, Gornjača; Janko Stanič, up., Celje; Peter Strel, 46, Mokronog; Ivan Mahnič, up., Dragomer; Ljudmila Zupanc, Petrovče; Karel Požun, up., župnik, 64, Kamnik; Ivana Gros, up., Tržič; Anton Gros, gradb. mojster, Zg. Poljskava; Jože Kavjancič, Dravljica-Lj.; Ivanka Anžur, Polje-Celje; Marija Tomšič r. Zoran, Jama pri Dvoru; Marija Golob, Celje (prom. n.); Viktor Vuk, borec za sev. mejo, Litija; Štefan Tomanič, 60, Rače (žel. n.); Jožefa Ogrinc, 78, Sp. Lakence; Franc Mohorič, Jesenice; Marija Weizer r. Rodela, Bukovica; Ignac Hočvar, up. miz. mojster, 83, solunski dobrovoljec, borec za sev. mejo; Metlika; Jože Drstvenšek, Sevnica; Marija Alič, Gornje Brezovo, prom. n.; dr. Stanko Benedik, Bled; Davorin Arhar, up. žel., Videm; Pepca Krnc r. Žnidaršič, up., Novo mesto; dr. Janko Vovk, up. odvetnik, Koper; Alojz Udovič, Novo mesto; Tone Rotar, v. vet. tehnik, Murska Sobota; Božidar Boštjančič, Dravje-Lj.; Ivanka Anžur, Polje-Lj.; Marija Sobočan r. Jerin, Vevče; Jožefa Černe, Rudnik; Franc Pompe, up. žel., Polje-Lj.

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebnosti novice:

Umrlj so: V Olivosu ga. Ana Spreitzer roj. Šenk v starosti 37 let; g. Tone Spreitzer v starosti 72 let; v Villa Luzuriaga g. Vinko Tomazin v 76. letu starosti in v Martin Coronado g. Franc Dermastja v starosti 56 let. Naj počivajo v miru!

Slovenska vas

29. MLADINSKI DAN

V nedeljo 28. septembra je vaška mladina praznovala svoj že 29. mladinski dan.

Iz raznih slovenskih okrajev so se dekleta in fantje zbirali že jutraj, saj se na programu bila tekmovanja v odbojki in nogometu.

Z dviganjem zastav ob zvokih argentinske in slovenske himne se je praznovanje formalno pričelo. Takoj pa smo stopili v cerkev in s tem poudarili prvenstveno važnost verske formacije za vse člane mladinskih organizacij. Sv. mašo je daroval g. Jože Bokalič za pokojnega mladega Petra Špacarja. V pridigi je zlasti poudaril, da mora mladina svoje življenje, ki je še vse odprto v bodočnost, postaviti na prave, resnične temelje.

Do popoldanskega programa so sledila tekmovanja. V odbojki so z lepo igro zmagale dekleta iz San Martina. Kot pa se prepogosto zgodi, ni šlo tako gladko pri nogometu. Marsikatera igra je bila športu že prav malo podobna. Najhuje pa je bilo pri finalni tekmi, ki jo je moral sodnik prekiniti zaradi preostrih nastopov raznih igrancev. Glavni vzrok za tako vedenje je gotovo v precejenjanju „športne“ zmage in temu odgovarjajoče zahteve po zmagi za vsako ceno. Žalostno je, da se tako izpridi ravno šport, ki bi moral združevati vse tekmuječe. Prav na mestu je zato bilo, da se nogometni pokal ni izročil.

Popoldanski telovadni program, ki že od nekdaj slovi, se je pričel z lepo izvedenim rajalnim pohodom deklishe skupine. Ko so se jim pridružili še mladenke in mladci, smo skupno zapeli mladinsko himno.

Po pozdravnem govoru predsednika vaške S.F.Z. g. Viktorja Rota sta spregovorila navzočim še lanuška predsednica gđc. Marta Šmale in centralni predsednik g. Pavle Pleško. Mislj so se ujemale v živem prikazovanju alternative, ki se predstavlja naši mladini: životarjenje v organizacijah, da se le nekako ohrani ta in ona vsakoletna navada ali polno organizacijsko življenje, čigar osnova je vsak član, ki nudi vse najboljše, kar ima v sebi. Le tako se bo nadaljevala osebna rast, da bo vsak član postal vedno boljši in bo s tem boljše tudi organizacija.

Telovadni nastopi so bili tudi letos dobro pripravljeni, kar je najprej za sluzga voditeljev skupin in sicer Dane Zajc (otroci), Kristine Zajc (mladenke), in Marte Rozina (dekle). Z otroci slovenske šole sta Marta Rozina in Beti Boštjančič pripravile interpretacijo dveh narodnih pesni. Belokranjski „Most“ so izvajali mladi in mladenke pod vodstvom ge. Marije Criscuoli in s pomočjo Analije Zajc in Milana Criscuoli. Končno pa je nastopila že dobro znana folklorna skupina pod vodstvom

nik zveze sindikatov Miran Potrč je delavcem govoril o potrebi stabilizacije in o gospodarskih težavah sedanjih dni in jih opozarjal na potrebo o odgovornem delu in smotrni uporabi sredstev ter o delegatskem in samoupravljalnem delu, nič pa o plačah.

UMRLI SO od 22. 9. do 28. 9. 1980:

LJUBLJANA — Štefanija Soler, up. učit.; Franc Radič, rekviziter Drame; Anica Tratar r. Pavlič; Jaka Krek, glavni rep. tržni inšp.; Marija Čič r. Lampič, 92; Rudolf Persič, u.; Ana Perme r. Čamernik, 86; Adolf Lunaček, up., 81; Ivanka Dolinar-Borštnar; Marija Vidic r. Sever; Ignac Sterlekar, up.; Jože Arh; Marija Lepen r. Lončar.

RAZNI KRAJI — Mili Drašler, up., Borovnica; Tončka Zupančič, 83, Gornjača; Janko Stanič, up., Celje; Peter Strel, 46, Mokronog; Ivan Mahnič, up., Dragomer; Ljudmila Zupanc, Petrovče; Karel Požun, up., župnik, 64, Kamnik; Ivana Gros, up., Tržič; Anton Gros, gradb. mojster, Zg. Poljskava; Jože Kavjancič, Dravljica-Lj.; Ivanka Anžur, Polje-Celje; Marija Tomšič r. Zoran, Jama pri Dvoru; Marija Golob, Celje (prom. n.); Viktor Vuk, borec za sev. mejo, Litija; Štefan Tomanič, 60, Rače (žel. n.); Jožefa Ogrinc, 78, Sp. Lakence; Franc Mohorič, Jesenice; Marija Weizer r. Rodela, Bukovica; Ignac Hočvar, up. miz. mojster, 83, solunski dobrovoljec, borec za sev. mejo; Metlika; Jože Drstvenšek, Sevnica; Marija Alič, Gornje Brezovo, prom. n.; dr. Stanko Benedik, Bled; Davorin Arhar, up. žel., Videm; Pepca Krnc r. Žnidaršič, up., Novo mesto; dr. Janko Vovk, up. odvetnik, Koper; Alojz Udovič, Novo mesto; Tone Rotar, v. vet. tehnik, Murska Sobota; Božidar Boštjančič, Dravje-Lj.; Ivanka Anžur, Polje-Lj.; Marija Sobočan r. Jerin, Vevče; Jožefa Černe, Rudnik; Franc Pompe, up. žel., Polje-Lj.

g. Bogota Rozine. Pohvala velja seveda tudi vsem nastopajočim ki se z mnogimi vajami dosegli lepe izvedbe in tako želj bogat aplavz številnih gledalcev. Žalostno je marsikdo le spraševal za fantovske vaje. Ostane le nekaj občutek nedopolnjenega, saj bi te vaje morale biti krona vseh telovadnih nastopov.

Ob prijetni izvedbi krajevnega orkestra Magnus se je prijetna zabava nadaljevala še v noč. F. S.

Buenos Aires

PRAVNO-POKOJNINSKA POSVETOVALNICA ZADRUGE 'SLOGA'

S prvim novembrom 1980 bo v sklopu uslug, ki jih SLOGA nudi svojim članom, začela delovati nova posvetovalnica, v kateri se bodo mogli naši rojaki posvetovati s strokovnjaki glede nepremičninskih, zapušinskih, trgovskih, civilnopravnih, delovnopravnih, upravnopravnih in pokojninskih zadev.

Troje znanih slovenskih odvetnikov, s prakso v tukajšnjem sodnem kakor tudi univerzitetnem juridičnem okolju, bo — ne glede na to, kje član zadruga živi — na razpolago. Naši člani naj odvetnika, ki jim je najbolj po godu, obiščejo v njegovi pisarni v uradnih urah, ki jih objavljamo v posebnem oglaševanju ter se mu izkažejo s člansko knjižico SLOGE. Prvi posvet bo za naše člane povsem brezplačen za nadaljnje korake, če bodo potrebni, pa bodo imeli posebne olajšave.

Pri tej pravno-pokojninski posvetovalnici bodo sodelovali gg. dr. Vital Ašič, dr. Janko Brumec in dr. Jože Dobovšek

SLOGA nudi to novo ugodnost našim rojakom v želji, da bi se problemi, ki jih je v ritmu in načinu dela v tukajšnjem okolju vedno več, rešili bodisi pravočasno — to je tedaj, ko je še veliko možnosti in upanja na ugoden izid sporne zadeve — bodisi, da bi našim ljudem bila dana zanesljiva, odgovorna in nepristranska pomoč v najkrajšem času.

Zadruga ne dvomi, da se bo tudi na tem področju izkazalo, kakor se je na povsem gospodarskem, da je najboljši način pri reševanju težav pot resnične medsebojnega zaupanja in pa tudi dobro poznanje lastnosti slovenskega človeka in njegovega gospodarskega življenja.

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN

„RAZVALINA ŽIVLJENJA“

V Slovenskem domu v San Martinu bo domača igralska družina predvajala v soboto 15. novembra zvečer znano Finžgarjevo dramo „Razvalina življenja“. To dramo je Finžgar napisal leta 1920 in je v njej globoko posegel v kmečko družinsko življenje. V njej odkrivamo mnogo slabega: pohlep, surovost, pijančevanje. Značaji so kot izklesani. V Sloveniji skoraj ni bilo odra, na katerem ne bi igrali te ljudske igre. Režija igre je v rokah gospe Nataše Smersujeve, ki nam je v zadnjih letih pripravila že več uspešnih iger.

RUDOLF SMERSU – 75 LETNIK

Kdor spretna delavnost Rudolfa Smersuja na raznih področjih življenja slovenske skupnosti v Argentini, bo težko verjel, da je ob taki aktivnosti dosegel 75 let. Pa je v rojstnem listu tako zapisano in je treba verjeti. Smersu je javni delavec „stare šole“, če sme mo tako reči in to že več kot 50 let. Kadar se zavzame za kako delo, ne pozna površnosti ali omahovanja. Na žrtve, ki so zvezane z javnim delom ne misli. Kadar obljubi, da bo napisal članek, urednika ne pusti praznih rok. Če obljubi, da bo organiziral kako prireditve, ali da pride na sejo ali da izpolni kakršnokoli nalogo, drži besedo in točno. To je ena najlepših lastnosti v javnem delu in te ima Smersu v polni meri. In to že v domovini, kakor v begunstvu in sedaj v izseljenstvu.

V kolikor smo mogli zbrati podatke je bila življenjska pot jubilara tale:

Rudolf Smersu je bil rojen 19. oktobra 1905 v Ljubljani, kjer je dokončal gimnazijo, študiral pravo na pravni fakulteti in na njej tudi diplomiral. V dijaških letih se je udeleževal v katoliških mladinskih organizacijah, zlasti v Orlu, pozneje pa — ko je že bil v službi na Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev — se je posvetil predvsem delu na delavskem in političnem področju.

Na delavskem področju je bila pred drugo svetovno vojno velika zmeda. Katoliško usmerjeno delavstvo je bilo organizirano v Jugoslovanski strokovni zvezi JSZ), kateri je postavil temelje dr. Janez Ev. Krek. Vodstva te zveze pa so se po smrti dr. Kreka polastili ljudje, ki so bili zagledani v marksizem in ki so odklanjali krščanski socialni nauk,

Pri sanmartinski Ligi Žena-mati je 1. t. m. predaval msgr. Anton Orehar o temi: Slovenska žena v San Martinu. Vse članice so z zanimanjem sledile predavateljevemu spodbudnemu in poučnemu podajanju in se mu zahvaljujejo za pozornost.

Prihodnji sestanek bo 19. nov. ob običajni uri. Obiskal bo Ligo dr. Franc Bajlec in ji govoril „O prekmurskih Slovencih“.

Vse lepo vabljene!

OBVESTILA

SOBOTA, 1. novembra:

Molitve za rajne: Cerkev Marije Pomagaj ob 18.30. V Slomškovem domu ob 19. Na pokopališču: v Moronu ob 17., v San Martinu ob 17., na Villegas ob 18., v San Martinu ob 17., v Olivosu ob 15.30, v Boulogne ob 17.

NEDELJA, 2. novembra:

Po vseh krajevnih Domovih Veliki nagradni risarski natečaj. (Organizira SLOGA) Zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem dr. Marka Kremžarja po mladinski maši ob 9.30 v Slovenski hiši.

SREDA, 5. novembra:

Sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. uri. Predaval bo ured. Tone Mizerit.

SOBOTA, 8. novembra:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri. „Prešernov večer“ letošnjih petošolcev Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 20. uri.

V Slovenskem domu v Carapachayu ob 19.30 igra „Sovražnik v deželi Tam pa tam“.

NEDELJA, 9. novembra:

Obletnica blagoslovitve Slovenskega doma v Berazateguiju. Celodnevna prireditve.

SOBOTA, 15. novembra:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 20.30 Finžgarjeva igra „Razvalina življenja“.

V Slomškovem domu filmski večer združen s člansko večerjo.

SREDA, 19. novembra:

Sestanek Lige žena-mati v San Martinu. Predaval bo dr. Franc Bajlec.

SOBOTA, 22. novembra:

V Slovenski hiši ob 20.30 sakramentna igra: Pedro Calderón de la Barca „Veliki oder sveta“.

zlasti enekliko Quadragesimo anno. To vodstvo je med komunistično revolucijo prešlo v Osvobodilno fronto ter vanjo speljalo tudi nekaj članov JSZ.

Zaradi tega žalostnega stanja na delavskem področju je Smersu leta 1932 skupaj z nekaterimi sodelavci ustanovil Zvezo združenih nameščencev, ki se je postavila odločno proti vdiranju marksizma v delavske vrste. Pozneje je skupaj z župnikom Andrejem Križmanom, Maksom Janom, Jožetom Jonkejem in drugimi postal soustanovitelj odločno protikomunistične nove strokovne delavske organizacije Zveze združenih delavcev, ki je kot svoje vodilo sprejela katoliški socialni nauk in je v kratkem času postala največja slovenska delavska organizacija. Žal, da je druga svetovna vojna to delo ustavila.

Jubilantovo delo je že zgodaj seglo tudi na politično področje. K temu delu ga je pritegnil dr. Miha Krek. Leta 1933 je Smersu postal član „štirinajstorič“, ki je tedaj v ilegali vodila prepovedano Slovensko ljudsko stranko. Ko se je dr. Korošec vrnil iz konfinacije in se je zopet začelo živahno politično delo po vsej Sloveniji, se je Smersu posvetil zlasti organizaciji mladine v mladinskih sekcijah SLS in je predaval na številnih mladinskih političnih tečajih in sestankih. Omeniti je treba, da se je ta organizacija krepko razširila po vsej Sloveniji in na njenih temeljih so se razvile pozneje Slovenska legija in Vaške straže, in iz njenih vrst je bila večina domobrancev.

Leta 1938 je Smersu postal poslanec za Ljubljano okolico — skupaj z g. Milošem Staretom ter se je v belgrajskem parlamentu pečal zlasti z delavsko zakonodajo. Po razpustu parlamenta je delal v tajništvu SLS v Ljubljani.

Novo delo je prinesla Smersuju vojna doba. Že drugi dan po napadu Nemčije na Jugoslavijo je Smersu povabil zastopnike katoliških mladinskih organizacij na razgovor, kjer je bilo sklenjeno, da se osnuje tajna vojaška organizacija Slovenska legija, kar se je zgodilo konec aprila na širšem sestanku zastopnikov vseh katoliških mladinskih organizacij v Delavski zbornici v Ljubljani. Smersu je bil izvoljen za vodjo te organizacije in jo je vodil do oktobra 1943, ko se je iz nemškega ujetništva vrnil rezervni major prof. Mirko Bitenc, ki je prevzel vodstvo Slovenske legije. Namen SLS je bil povezati slovensko mladino v močno tajno voja-

ško organizacijo, zbirati orožje ter biti pripravljen za obračun z okupatorjem, ko bo za to dan znak ob naših političnih zastopnikov pri zaveznicah. Tedaj pa so komunisti sprožili komunistično revolucijo z namenom, da se polastijo oblasti in so začeli neusmiljeno pobijati — ne okupatorja —, ampak vse tiste Slovence, ki bi jih mogli ovirati pri prevzemu oblasti. Tedaj se je SL v soglasju s slovenskim političnim vodstvom postavila v službo obrambe slovenskih življenj in šla v boj zoper komunistične zlačinice. Na pobudo SL in z njeno pomočjo so se začele ustanavljati Vaške straže. SL je tajno koordinirala — kolikor je bilo mogoče — delo Vaških straž, iskala in jim pošiljala poveljnike in moštvo. Pozneje je SL z isto vneto delala na pridobivanju fantov in mož za Slovensko domobranstvo.

Po koncu vojne je Smersu odšel na begunsko pot najprej na Koroško, nato pa v Italijo, kjer je v taboriščih v Senigalliji in v Barletti bil predsednik taboriškega odbora. Leta 1943 je s svojo družino emigriral v Argentino.

Jubilantovo delovanje v Argentini je naši javnosti znano. Takoj po prihodu se je vključil v razne slovenske organizacije in je še danes aktiven na raznih področjih življenja slovenske ideološke emigracije. Bil je več let odbornik Društva Slovencev — sedaj Zedinjene Slovenije. Politično se udeležuje v Slovenski ljudski stranki, kjer je član njenega načelstva in član Narodnega odbora za Slovenijo. Ves čas obstoja Družabne pravde je bil njen odbornik. Danes zlasti aktivno deluje v Slovenskem domu v San Martinu in v Počitniškem domu dr. R. Hanželiča ter v odboru Društva slovenskih protikomunističnih borcev. Tudi je tajnik Južnoameriške Baragove zveze. S svojimi članki socialne in politične vsebine sodeluje v Svobodni Sloveniji, Duhovnem življenju, Vestniku in dr. — Poročen je z gospo Jožo roj. Klančar, s katero ima štiri poročene otroke.

K številnim čestitkam k lepemu jubileju in tako plodonosnemu življenju mu delu se pridružuje tudi Svobodna Slovenija in se mu zahvaljuje za tako vztrajno dolgoletno sodelovanje.

Pri tem pa se nam zdi pravično, da poudarimo, da se javni in politični delavec more v taki meri posvetiti temu delu le, če mu je žena v pomoč in oporo in pripravljena na nemajhne žrtve. Jubilarova žena gospa Joža je to v polni meri storila in zato čestitke in zahvala tudi njej.

NEDELJA, 23. novembra:

V Slovenski hiši ob 17. proslava Kristusa Kralja s praznično sv. mašo in igro Pedro Calderón de la Barca „Veliki oder sveta“.

SOBOTA, 29. novembra:

Na Pristavi nastop Le ljudje.

NEDELJA, 30. novembra:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu prvo sv. obhajilo ob 9.30.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja izvršnega odbora Zedinjene Slo-

venije bo v četrtek, 30. oktobra ob 20. uri v društvenih prostorih.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 8. do 8.30 ure na radio Antartida. Ne pozabite odpreti radijskih aparatov!

POPRAVEK. V članku Naš pogled šte. 42 Sv. Sl. z dne 23. okt.: Kapitulacija je imela usoden vpliv na jugoslovanski narod, prav: jugoslovanske narode, kar se vidi iz nadaljnjih opisov posledic na Hvaškem, v Srbiji in Sloveniji. — V oceni „Reččka Andrejčka“: „je bila stara, ko je rodila“ — beri: igra je bila že stara, ko se je rodila.

Naš ustanovni član, večkratni predsednik, dolgoletni odbornik in zgledno zvesti sodelavec, gospod

Joža Vombergar

se je za vedno poslovil od nas.

Zapušča nam prelep zgled svoje zvestobe, nesebičnega navdušenja in velike ljubezni do naše pesmi in našega zbora. Bog mu vse obilno poplačaj!

Pevski zbor Gallus

Buenos Aires, 20. oktobra 1980

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA znani vsem svojim rednim ustvarjalnim članom, prijateljem, slovenskim kulturnim delavcem in vsem rojakom, da je 20. oktobra 1980 v Gospodu zaspal njen redni ustvarjalni član in odbornik gospod

JOŽE VOMBERGAR

Ko sočustvujemo s svojci, vabimo vse, ki so pokojnika poznali, da molijo za njegov pokoj in ga z nami vred ohranijo v živem spominu.

Odbor Slovenske kulturne akcije

Buenos Aires, 20. oktobra 1980.

LE LUDJE

na Pristavi

29. novembra

IGRALSKA DRUŽINA

Slovenskega doma v San Martinubo predvajala v soboto, 15. novembra
ob 20.30 urislovensko ljudsko igro v treh dejanjih
RAZVALINA ŽIVLJENJASpisal Franc Sal. Finžgar
V režiji gospe Nataše Smersujeve

Vstopnice bodo na dan igre na razpolago v veži Doma od 19 dalje

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA "STIKA"
PREBERI JO - NE BO TI ŽAL!

Naš dom

San Justo

vabi vse rojake na

Družabni primorski večer**22. novembra 1980 ob 21. uri**

Igra priznani SLOVENSKI INSTRUMENTALNI ANSAMBEL

KREDITNA ZADRUGA SLOCA Z O.Z.

Nova usluga v prid našim članom — od 1. nov. 1980 naprej:

PRAVNO-POKOJNINSKA POSVETOVALNICANepremičninske, zapuščinske, trgovske, civilnopravne,
delovnopravne, upravnopravne in pokojninske zadeve.Člani morejo brez ozira na to, v kateri coni mesta ali okolice
živijo, obiskati s člansko knjižico kateregakoli teh treh naših
odvetnikov:**DR. VITAL ASIČ:** Ponedeljek, sredo, petek — od 17. do 19. ure
Maipú 521 — 3º B — CAPITAL — Tel.: 392-3935
Torek in četrtek — od 17. do 19. ure
Av. Centenario 144 — 1º — Pis. 5-6 — S. ISIDRO
Tel.: 743-3945**DR. JANKO BRUMEC:** Ponedeljek, sredo, petek — od 16. do 20. ure
četrtek od 18. do 20. ure — Tel.: 207-5787
Av. Cadorna 865 — 1º nad. — WILDE**DR. JOŽE DOBOVŠEK:** Od ponedeljka do petka — od 16. do 20. ure
Larrazabal 3799 — Tel.: 602-1859 — CAPITAL

ZA KAKRŠNEKOLI PODROBNOSTI, KLIČITE PISARNO SLOGE!

V SLOGI JE MOČ!

PETOSOLCI SLOV. GIMNAZIJE

— RAST IX —

lepo vabijo prijatelje in znance
na**PREŠERNOV
VEČER**„Ljubezen domačije — noben
maj vam ne usmrti strup.“

8. novembra ob 20. uri

Dvorana Slovenske hiše
Ramón Falcón 4158

naročnino!

Prosimo, poravnajte

**Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIK**špecialist za ortopedijo
in travmatologijoMARCELO T. DE ALVEAR 1241, PRITL.
CAPITAL FEDERAL T. E. 393-3536Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.**Dr. MIHAEL STARIHA**SPLOŠNA KLINIKA
špecialist za krvne bolezniOrdinira v ponedeljek, torek, če-
trtek in soboto. Predhodne prijave
po T. E. 628-0943.

Zapiola 2402

Castelar

SLOVENSKI DOM
BERAZATEGUIBratje naj držijo skupaj
prvi zakon je v postavi
(Martín Fierro)**V nedeljo, 9. novembra 1980****15. OBLETNICA BLAGOSLOVITVE
Slovenskega doma v Berazategui**11.30 Dviganje zastav in sv. maša, ki jo bo daroval
msgr. Anton Orehar15.30 Začetek popoldanskega programa:
Pozdravne besede: predsednik Doma g. Janko Štrbenc
Slavnostni govor: g. Stane Snoj
Nastop mladega rodu
Prosta zabava.Dohod z vlakom: Železniška postaja Berazategui v smeri prihoda preč-
kamo progo, nato avtobus 300 B od cerkve — Villa España po ulici 24
(Ex 1) 4 kvadre do ulice 144 (Aragón ex 34). Iz Plaza Once: Omni-
bus 98 številke 3, 4, 5 do cerkve nato peš po ulici 24 do ulice 144.**ORGANIZACION
ESLOVENA**

INMOBILIARIA

T. E. 651-5885

HIPOLITO YRIGOYEN 2946 - S. JUSTO

O. E. nudi v najem za sezano:

- I. Santa Teresita — 5 stanovanj pri obali;
II. Ezeiza — vila z bazenom.

Pred vsako kupčijo, najemnino ali prodajo nudimo nesebično
posvetovanje.**Slovenski dom
v Carachayu****SOBOTA, 8. NOVBEMBRA
OB 19.30****Sovražnik v deželi
Tam pa Tam**Gostuje lanuška igralska skupina
v režiji ge. Zdenke Janove**Prosimo, ne odlašajte s
poravnavo naročnine!**Dne 21. oktobra 1980 nas je v 37. letu nenado-
ma zapustila naša nepozabljena žena, mati, hčerka,
sestra, gospa**Anica Spreitzer roj. Šenk**K večnemu počitku smo jo spremljali na vrtno
pokopališče v Pablo Nogués.Zahvaljujemo se vsem, ki so jo prišli kropiti in
jo spremljali na njeni zadnji zemeljski poti. Naj-
lepša zahvala msgr. Antonu Oreharju in župniku
Albinu Avguštinu za daritev sv. maše na domu in
opravljene molitve na pokopališču.

Vsem jo priporočamo v molitev.

Žalujoči:

mož: Pavle,
sin: Danijel Pavle,
mati: Ana, oče: Franc,
bratje: Jože z družino, Marjan z ženo,
Francelj in Stanko,
sestri: Cvetka z družino in Milena
v imenu ostalega sorodstva.Buenos Aires, Suha pri Kranju, Ljubljana,
Beograd, Cleveland.Tiho in mirno, kakor je živel, nas je v nedeljo zjutraj ne-
pričakovano zapustil naš zvesti član, gospod**Vinko Tomazin**V Slomškovem domu smo se ob njegovi krsti poslovili s
pogrebno sv. mašo in ga spremili na pokopališče Villegas.
Požrtvovalnega in plemenitega prijatelja bomo ohranili v
najlepšem spominu.

Slomškov dom

Ramos Mejía, 27. oktobra 1980

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 69-9503Uredniški odbor:
Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,
Slavimir Batagelj in Tone MizeritCorreo
Argentino
Central (B)FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5775TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual Nº 1.419.886Naročnina Svob. Slovenije za l. 1980:
za Argentino \$ 88.000.—, pri pošilja-
nju po pošti \$ 93.000.—; ZDA in
Kanada z avionsko pošto 40 USA dol.;
obmejne države Argentine 35 USA dol.;
Avstralija 60 USA dol.; Evropa 43
USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa
z navadno pošto 35 USA dol.TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTA-
DOS UNIDOS 425, 1101, BUENOS AIRES, T. E.
33-7213**JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE**

Escribano Público

CANGALLO 1642 BUENOS AIRES
prtiličje, pisarna 2
T. E. 35-8227

Š A H

Slovensko šahovsko prvenstvo 1980
se prične v soboto 1. novembra ob 20.
uri v Slovenskem domu v San Martinu.
Sodelujejo najboljši šahisti iz vseh slo-
venskih domov Vel. Buenos Airesa. Pr-
venstvo organizira naše osrednje dru-
štvo Zedinjena Slovenija. Prijatelji ša-
ha lepo vabljeni!Sporočamo žalostno vest, da nas je 25. okto-
bra 1980 v 72. letu starosti za vedno zapustil naš
dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, gospod**Franc Spreitzer**Njegovo izmučeno telo počiva na Cementerio
Jardín, njegovo dušo pa priporočamo k molitvi.
Zahvaljujemo se vsem številnim kropivcem in
spremljevalcem na njegovi zadnji poti.Posebna zahvala msgr. A. Oreharju za pogreb-
no sv. mašo in poslovične besede kakor tudi gospo-
du župniku Avguštinu, ki mu je prinašal duhovno
tolažbo in podelil sveto popotnico ter ga spremljal
k zadnjemu počitku. Prisrčna hvala družini Šenko-
vi, ki nam je kljub svojemu trpljenju tako trdno
stala v pomoč.

Žalujoči:

žena Ivanka,
sin Pavle,
hčerka Vida,
zet Peter Serjak,
vnuka Danijel in Rikardo,
sestri Štefka in Jožica.

Buenos Aires, Ljubljana, Kranj.

Umrl je 20. t. m. v 79. letu starosti naš mož,
oče, stari oče, stric, tast, gospod**JOŽE VOMBERGAR**

pisatelj

Pokopali smo ga 21. t. m. na pokopališču v
3 de Febrero.Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojnika obiskovali v bole-
zni, ga kropili in spremili k pogrebu. Predvsem se zahvaljujemo
gospodom duhovnikom za molitve ob krsti: dr. Starcu, dr. Ju-
retu Rodetu, J. Škerbecu, dr. F. Žaklju, Fr. Sodji in msgr. A.
Oreharju za sv. mašo in vodstvo pogreba. Pevskemu društvu
Gallus za ganljive poslovične pesmi ob krsti in vsem, ki so da-
rovali vence in rože ter g. Lojzetu Rezljju za poslovične besede
ob odprtem grobu.„Molili smo k Vrhnjemu Očetu Gospodu, da nas tam
naseli v kraljestvu svojem, ki je pripravljeno od začetka
do konca izvoljenim božjim“ (Iz II. Brižinskega spom.)

Žalujejo:

žena Marjana roj. Benkovič,
sin Jure,
hči Tinka,
snaha Meta roj. Debeljak,
zet Marijan Šušteršič,
vnuka in vnukinje,
nečaki in ostalo sorodstvo.Pšenična polica pri Cerkljah, Buenos Aires,
21. oktobra 1980